

Rendkívüli hungarikum 2.

2015 április 08. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

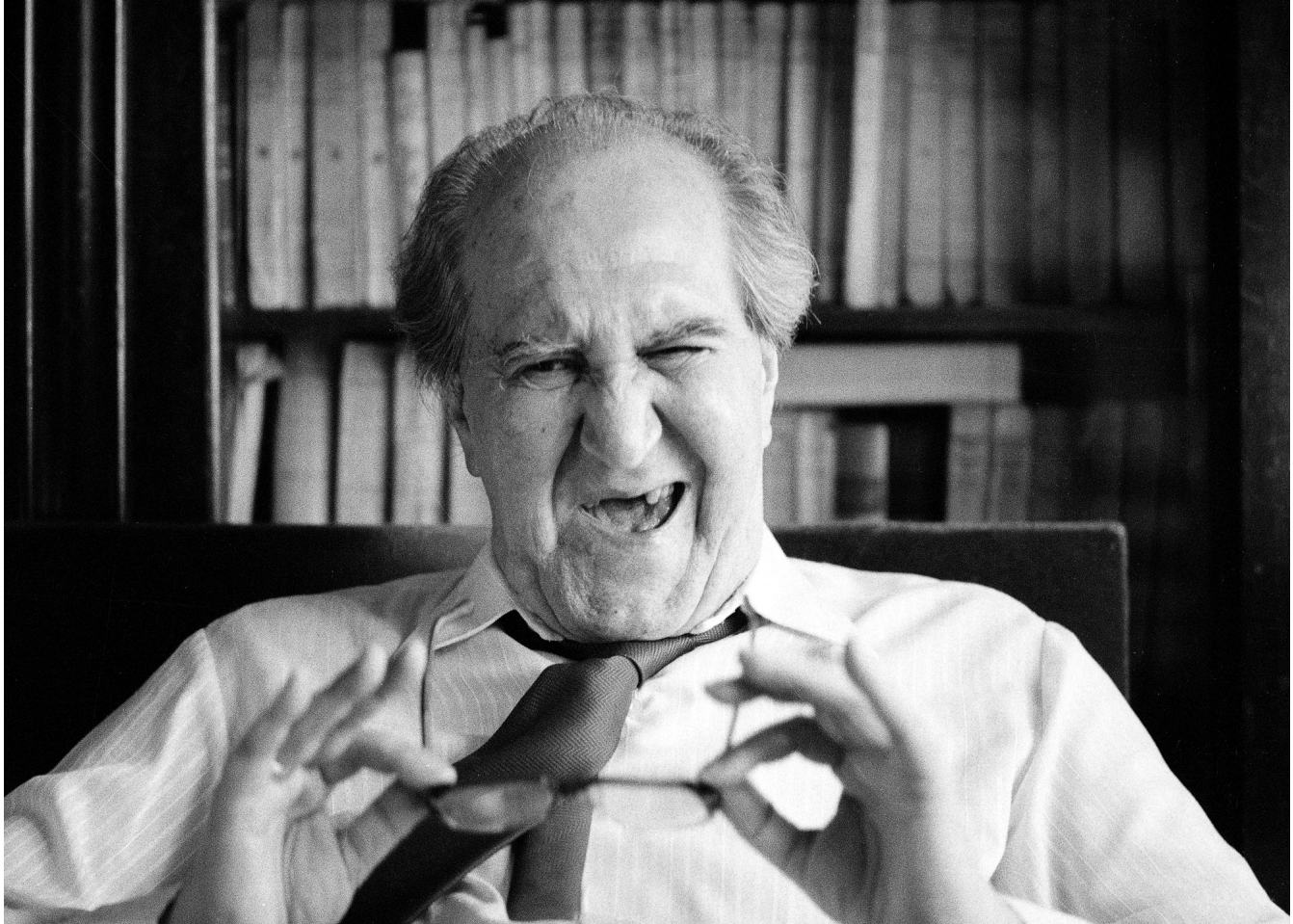
Mérték

Végre elenyésztek a politikai viszketegencek és heccenty?k március tizenötödikei rángásai, és visszatérhetek Szentkuthy Miklós magyar író elképeszt? külföldi sikereihez.

De miel?tt visszatérnék, mellékesen megjegyzem, hogy 25 esztend? sem volt elég ahhoz, hogy az, akit illet,

megértse: ez az ünnep nemzeti és egyetemes. Pártérdek fölé. Méltóságát több mint illetlenség holmi zavarokkal megzavarni.

Gondolják meg, kérem tisztelettel! Egy író halála után negyedszázaddal el szokás felejteni, a mi hungarikum Szentkuthynkat viszont most fedezik föl Nyugaton és Keleten. Itthon nem annyira. Az, hogy fölfedezik, de nem akárhogyan, a sors iróniája, az élet gúnyos fintora. Két okból.

Az egyik ok: világsikere mögött nem munkálkodik semmiféle ideológiai, politikai csoport vagy maffiaérdek. A másik: voltaképpen ugyanaz a politikai érintettség keltette életre írói munkásságának leglényegét, a Szent Orpheusz breviáriumát 1972-ben, amelyik 1948-ban „örökre kitörölni szándékkal” belé fojtotta a nagy m?vet. Az els? változat volt a Rákosi–Révai irgalmatlan cenzúra. Kötelez?vé tették a szocialista realizmust. Klasszikusokat, mint Adyt, József Attilát, Móriczot átírtak, cenzúráztak. Nyir?t, Tormay Cécile-t bezúzták, könyveik tartását is büntették, Wass Albertet halálra ítélték és máig sem rehabilitálták. Akik még éltek, nem akasztattak föl, börtönbe sem csukattak, de Németh László például csak fordíthatott (hetek alatt megtanult oroszul), mások kizárólag gyermekkönyveket, meseregényeket írhattak (Kolozsvári Grandpierre Emil, Remenyik Zsigmond). Szentkuthy is csak fordíthatott 1957-ig, utána „ismeretterjeszt?” történelmi regényeket írhatott. De túljárt a funkcionárius észjáráson: történelmi alakjai kosztümös, álarcos önvallomások, remeklések, de ez a m?faj Szentkuthy írói ambícióit nem elégítette ki. Ezért azután megváltás volt számára, hogy a Magvet? 1972-t?! újra kiadta a Szent Orpheusz breviáriuma sorozatát, s kezdte rögtön új m?vével, a II. Szilveszter második életével. A Szent Istvánnak koronát küld? pápáéval. Szentkuthy írói nagysága, rendkívüli m?vészete nem a semmib?l jött, nem pattant ki mint Pallas Athene Zeusz fejéb?l. Amikor 1934-ben Prae cím? regénye megjelent, korunk legnagyobb író-gondolkodói álltak ki mellette. ?rületes névsor. Németh László, Hamvas Béla, Babits Mihály, Szerb Antal... A mai irodalmárszakma nem tud vele mit kezdeni.

Sík Csaba javasolta a hajdanvolt kommunista katona-politikai alezredesnek, a kiadó igazgatójának, hogy adjuk ki a Szent Orpheuszt, Kardos pedig engem kérdezett meg: mit szólok hozzá? Helyeslésemre íratott velem egy 40 oldalas (!) lektori javaslatot, hogy a Pártközpontnak tudjon mivel érvelni. (Egy átlagos lektori vélemény akkortájt 2-4 oldal volt.) 1988-ban, halála el?tt néhány hónappal a Kossuth-díjat is megkapta. Hála Cseres Tibornak, az Írószövetség akkori elnökének. Két óra hosszat rágta az idiotisszimusz pártvezet?k fülét, adják meg a kitüntetés

az írónak. Képzeld el, micsoda blama volna, hogy annyi méltatlanul díjazott nullancs után pont Szentkuthy nem lenne most Kossuth-díjas.

Csodával határos módon végre fölfigyeltek rá a világ értelmes-ért? koponyái. (Mert határainkon túl is sok a szellemi mankós.) Franciául eddig tíz, angolul négy, spanyolul három, portugálul kett?, törökül, szlovákul és románul egy-egy Orpheusza jelent meg. Mint már említettem, a belgák külön könyvkiadót alapítottak m?vei megjelentetésére. A New York-i Contra Mundum Press Kiadó igazgatója, Rainer J. Hanshe pedig az összes m?ve kiadására készül! ?rület. És, ismétlem, irodalmon kívüli hátszél nélkül! Csak öntörvény? zsenialitása röpi a világ tetejére.

Szalay Károly - www.demokata.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló